Lieta Nr. 11096149520
Arhīva Nr.K68-0770-21/11

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Rīgā 2021.gada 1.decembrī

Rīgas pilsētas Pārdaugavas tiesa,
tiesnese Edīte Turkopule,
piedaloties prokuroram Dainim Krastam,
aizstāvim Uldim Lapiņam,
atklātā tiesas sēdē iztiesāja krimināllietu /pers. B/, personas kods /personas kods/, apsūdzībā pēc Krimināllikuma 253.[1] panta pirmās daļas.

Aprakstošā daļa

/pers. B/ neatļauti iegādājās un glabāja narkotisko vielu realizācijas nolūka šādos apstākļos:

/pers. B/, pirmstiesas kriminālprocesā precīzi nenoskaidrotos apstākļos, līdz 2020.gada 6.oktobrim neatļauti iegādājās realizācijas nolūkā 44,5373 g izžāvēta *kanabisa* (marihuāna).

Turpinot savas nelikumīgās darbības, /pers. B/ 44,5373 g izžāvēta *kanabisa* (marihuāna) glabāja transportlīdzeklī */TL marka/*, valsts reģistrācijas numurs /reģistrācijas numurs/, realizācijas nolūkā līdz 2021.gada 7.oktobrim, kad ap plkst.11.57 /adrese/, policijas darbinieki minēto vielu atrada un izņēma.

Ar šādām darbībām /pers. B/ izdarīja Krimināllikuma 253.[1] panta pirmajā daļā paredzēto noziedzīgo nodarījumu.

Motīvu daļa

Iztiesāšanas laikā apsūdzētais savu vainu izvirzītajā un tiesas sēdē uzturētajā apsūdzībā pēc Krimināllikuma 253.[1] panta pirmās daļas atzina pilnībā un izdarīto nožēloja. Lūdza neveikt lietā pierādījumu pārbaudi attiecībā uz visu apsūdzību, norādot, ka viņam pilnībā saprotama pierādījumu pārbaudes neizdarīšanas procesuālā būtība un sekas, taču lūdza veikt pierādījumu pārbaudi daļā par izņemtajiem finanšu līdzekļiem 8855 *euro*, kas izņemti 2020.gada 7.oktobrī kratīšanas laikā /adrese 1/, un kuriem kriminālprocesā uzlikts arests.

Prokurors un aizstāvis uzturēja apsūdzētā lūgumu – neizdarīt lietā pierādījumu pārbaudi attiecībā uz visu apsūdzību, norādot, ka ir konstatējami visi Kriminālprocesa likuma 499.panta pirmajā daļā minētie priekšnoteikumi lietas iztiesāšanai bez pierādījumu pārbaudes, vienlaikus atzīstot, ka pierādījumu pārbaude ir veicama jautājumā par apsūdzētajam izņemtajiem finanšu līdzekļiem 8855 *euro*.

Tiesa, izskaidrojusi procesā iesaistītajām personām pierādījumu pārbaudes neizdarīšanas procesuālo būtību un sekas, atbilstoši Kriminālprocesa likuma 499.pantam, nolēma neveikt lietā pierādījumu pārbaudi attiecībā uz visu apsūdzību, jo apsūdzētais atzina savu vainu visā viņam izvirzītajā un uzturētajā apsūdzībā pēc Krimināllikuma 253.[1] panta pirmās daļas; pieteica lūgumu par pierādījumu pārbaudes neizdarīšanu un piekrita šādas pārbaudes neizdarīšanai, turklāt tiesai pēc krimināllietas materiālu pārbaudes neradās šaubas par apsūdzētā vainīgumu viņam izvirzītajā un uzturētajā apsūdzībā.

Taču, ievērojot to, ka apsūdzētais nepiekrita pieņēmumam par mantas – naudas līdzekļu 8855 *euro* – noziedzīgo izcelsmi, kas izņemta viņa dzīvesvietā pirmstiesas kriminālprocesā, uzliekot mantai arestu, un lūdza šajā daļā veikt pierādījumu pārbaudi, tad, ņemot vērā, ka minētais fakts neietekmē noziedzīgā nodarījuma juridisko kvalifikāciju, tiesa atbilstoši Kriminālprocesa likuma 499.panta 2.[1] daļai nolēma veikt pierādījumu pārbaudi tikai jautājumā par rīcību ar minēto mantu.

Tā kā apsūdzētā darbības ir kvalificētas pareizi un viņa vainīgums ir pierādīts pilnībā, tad tiesa atzīst, ka /pers. B/ ir atzīstams par vainīgu un sodāms Krimināllikuma 253.[1] panta pirmajā daļā paredzētajā noziedzīgajā nodarījumā. Vienlaikus, ievērojot lietā pieņemto lēmumu – neveikt pierādījumu pārbaudi attiecībā uz visu apsūdzību, tiesa secina, ka pierādījumu analīze un to uzskaitījums šajā daļā spriedumā nav nepieciešams (Kriminālprocesa likuma 527.panta trešā daļa).

Krimināllikuma 46.panta otrā daļa noteic, ka, nosakot soda veidu, ņem vērā izdarītā noziedzīgā nodarījuma raksturu un radīto kaitējumu, kā arī vainīgā personību.

Saskaņā ar Krimināllikuma 7.panta ceturto daļu apsūdzētā izdarītais noziedzīgais nodarījums pēc Krimināllikuma 253.[1] panta pirmās daļas klasificējams kā tīšs smags noziegums. Apsūdzētais ar tiešu nodomu un apzināti prettiesiskām darbībām ir vērsies pret vispārējo sabiedrisko drošību narkotisko un psihotropo vielu aprites sfērā, radot reālus draudus nodarīt kaitējumu ar likumu aizsargātām interesēm – iedzīvotāju veselībai, tajā skaitā savai veselībai, sekmējot sevišķa sociālā ļaunuma – narkomānijas izplatīšanos.

Iztiesāšanas laikā, pārbaudot apsūdzētā personību raksturojošos datus, noskaidrots: dzimis /datums/– Rīgā; dzīvo /adrese A/, kopā ar mammu un mazo brāli; neprecējies, apgādībā esošu personu nav; ieguvis 9.klašu izglītību; ir noteikta otrā invaliditātes grupa; veselības stāvokļa dēļ algotu darbu nestrādā, kā arī šobrīd nemācās; sakarā ar noteikto invaliditāti saņem ikmēneša pensiju apmēram 190 *euro*; iepriekš nesodīts.

Tiesas sēdē, atzīstot savu vainīgumu inkriminētā nozieguma izdarīšanā, apsūdzētais nevarēja nosaukt motīvus, kuru dēļ izdarīja noziedzīgo nodarījumu, taču nenoliedza, ka uz noziedzīgā nodarījuma izdarīšanas brīdi ik pa laikam lietoja aizliegtās vielas – smēķēja *marihuānu,* taču kategoriski noliedza kādas atkarības esību. Apstiprināja, ka ir pilnībā apzinājies savas prettiesiskās rīcības negatīvās sekas un šobrīd vairs jaunus noziegumus nav izdarījis.

Krimināllikuma 5.panta pirmā daļa paredz, ka nodarījuma (darbības vai bezdarbības) noziedzīgumu un sodāmību nosaka likums, kas bijis spēkā šā nodarījuma izdarīšanas laikā.

Spēkā esošajā likuma redakcijā noteikts, ka par Krimināllikuma 253.[1] panta pirmajā daļā paredzēto noziedzīgo nodarījumu soda ar brīvības

atņemšanu uz laiku no diviem līdz astoņiem gadiem, konfiscējot mantu vai bez mantas konfiskācijas, un ar probācijas uzraudzību uz laiku līdz trim gadiem.

Tiesa, nosakot apsūdzētajam soda veidu, ievērojot Krimināllikuma 46.panta otrajā daļā norādītos soda veidu ietekmējošos apstākļus, atzīst, ka /pers. B/ par izdarīto noziegumu ir nosakāms brīvības atņemšanas sods, kā to tiesas debatēs lūdza arī prokurors, bez Krimināllikuma 253.[1] panta pirmās daļas sankcijā paredzētā papildsoda – mantas konfiskācija, jo lietā nav norādīta apsūdzētā īpašumā esoša manta, kuru būtu iespējams konfiscēt, kā to paredz Krimināllikuma 42.pants, taču ar obligāto papildsodu – probācijas uzraudzība, lai tiktu nodrošināta notiesātās personas uzvedības uzraudzība, tiktu sekmētu personas resocializācija un novērsta jaunu noziedzīgu nodarījumu izdarīšana.

Lemjot jautājumu par attiecīga kriminālsoda piemērošanu, tiesa ņem vērā, ka apsūdzētais iepriekš nav sodīts; visa kriminālprocesa laikā ir ievērojis procesuālos pamatpienākumus; lietas materiālos nav informācijas par kādām apsūdzētā sociālām novirzēm (alkoholisms, narkomānija), kas nelabvēlīgi ietekmētu viņa tiesisko apziņu un būtu pamatā uzskatam, ka apsūdzētais, dzīvo pēc personiskā labuma principa noteikumiem, un savus sociālos aspektus un intereses tendenciozi risina ar prettiesiskām darbībām, neņemot vērā sabiedrībā pastāvošās tiesību normas un sabiedrības intereses kopumā.

Tāpat tiesa pozitīvi vērtē, ka apsūdzētajam piemīt paškritiska attieksme pret izdarīto un ir gribas diktēts lēmums turpmāk atturēties no jaunu noziegumu izdarīšanas, pieņemot savā dzīvē racionālākus, saprātīgākus un ilgtermiņa adekvātākus lēmumus, ko faktiski apstiprina paša apsūdzētā rīcība – līdz lietas izskatīšanai tiesā jaunus noziedzīgus nodarījumus nav izdarījis, un, būdams persona ar invaliditāti, ir apņēmies turpināt profesionālo izglītību, tādējādi nākotnē sniedzot ekonomisku pienesumu ne tikai sev, bet sabiedrībai kopumā.

Taču vienlaikus, vērtējot apsūdzētā personību raksturojošos datus soda noteikšanā, tiesa neatstāj bez ievērības būtisku faktu, ka apsūdzētais ir veicis tīšas neatļautas darbības ar narkotiskām vielām un apdraudējis vispārējo sabiedrisko drošību narkotisko un psihotropo vielu aprites sfērā, sekmējot sevišķa sociālā ļaunuma – narkomānijas izplatīšanos, rezultātā izdarot smagu noziedzīgu nodarījumu, kuru raksturo samērā augsta bīstamības pakāpe.

Tādējādi, ievērojot minēto, kā arī faktu, ka noziedzīgā nodarījuma izdarīšanas brīdī apsūdzētā psihiskās darbības procesi nebija skarti un nozieguma izdarīšana bija /pers. B/ brīvas gribas izpausme, turklāt ir vispārzināms fakts, ka kaitējums, kas tiek radīts ar noziedzīgu nodarījumu vienmēr ir lielāks nekā citu tiesībpārkāpumu izdarīšanas gadījumā, kas katrā ziņā jāievēro, vērtējot noziedzīgā nodarījuma radītā kaitējuma pakāpi, tad tiesa atzīst, ka Krimināllikuma 35.pantā definēto preventīvo soda mērķu sasniegšanas nolūkā apsūdzētajam par Krimināllikuma 253.[1] panta pirmajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanu ir pamatoti nosakāms sankcijā paredzētais bargākais soda veids – brīvības atņemšana, jo tiesa secina, ka tikai tādā veidā tiks ievērots taisnīguma princips, kas sevī ietver arī prasības, kas nepieciešamas taisnīgai lietas izskatīšanas procedūrai.

Taču vienlaikus, ņemot vērā gan procesā iesaistīto personu viedokli, gan Augstākās tiesas Senāta Krimināllietu departamenta un Krimināllietu tiesu palātas tiesnešu kopsapulces 2008.gada 1.jūlija lēmumā izteiktas rekomendācijas vienveidīgai tiesību normu piemērošanai soda noteikšanā, un rekomendāciju 1., 22., 23.punktā noteikto, ka tiesai jāizvēlas tāds soda veids un mērs, kas maksimāli sekmētu kriminālsoda mērķu sasniegšanu un, lemjot par nosacītas notiesāšanas piemērošanu, tiesām jāievēro ne tikai vainīgā personību raksturojošie dati, bet arī fakti, kas saistīti ar noziedzīgu nodarījumu (noziedzīgu nodarījumu smagums, izdarīto noziedzīgu nodarījumu skaits, nodarītais kaitējums utt.) (pieejams https://www.at.gov.lv/lv/tiesu-prakse/tiesu-prakses-apkopojumi/kriminaltiesibas), tiesa, izvērtējot Krimināllikuma 55.panta pirmajā daļā vērtējumam uzskaitītos apstākļus kopsakarā ar Krimināllikuma 35. un 46.panta nosacījumu ievērošanu, atzīst, ka apsūdzētajam noteiktais brīvības atņemšanas sods ir nosakāms nosacītas notiesāšanas veidā, ar attiecīgu personībai atbilstošu pārbaudes laiku, tā kā tiesa ir guvusi pārliecību, ka apsūdzētais ir persona, kurš ilgtermiņā spējīgs īstenot sabiedrībā pieņemamu uzvedības modeli un respektēt likumpaklausību kā prioritāti, līdz ar to konkrētā krimināltiesiskā represija nosacīta soda veidā sekmēs ne tikai taisnīguma atjaunošanu, bet veicinās arī notiesātās personas resocializāciju, atturot no turpmāka recidīva.

Saskaņā ar Krimināllikuma 46.panta trešās daļas prasībām, nosakot apsūdzētajam soda mēru, ņem vērā atbildību mīkstinošos un pastiprinošos apstākļus.

Saskaņā ar Krimināllikuma 47.panta otro daļu tiesa par apsūdzētā atbildību mīkstinošu apstākli atzīst savas vainas atzīšanu un izdarītā nožēlošanu, savukārt saskaņā ar Krimināllikuma 48.panta pirmās daļas 12.punktu tiesa par apsūdzētā atbildību pastiprinošu apstākli atzīst to, ka noziedzīgais nodarījums izdarīts narkotisko vielu ietekmē.

Tāpat, nosakot apsūdzētajam sodu, tiesa ņem vērā, ka viņš ir izmantojis Kriminālprocesa likuma 21.pantā paredzētās tiesības uz sadarbību ar kriminālprocesa veikšanai pilnvaroto personu, kas izpaudusies vienkāršāka procesa veida izvēlē, tādā veidā nodrošinot efektīvāku krimināltiesisko attiecību taisnīgu noregulējumu, taču tas nav atzīstams par patstāvīgu atbildību mīkstinošu apstākli Krimināllikuma 47.panta izpratnē, bet tiek ņemts vērā pie soda noteikšanas.

Ievērojot to, ka apsūdzētajam ir atzīts viens atbildību mīkstinošs un viens atbildību pastiprinošs apstāklis, tad tiesa, ņemot vērā soda noteikšanas vispārīgos principus un Augstākās tiesas Senāta Krimināllietu departamenta un Krimināllietu tiesu palātas tiesnešu kopsapulces 2008.gada 1.jūlija lēmuma 15.punktā norādīto rekomendāciju, kas noteic, ka atbildību pastiprinošu apstākļu esība ir pamats bargāka soda piemērošanai salīdzinājumā ar sodu, kāds būtu piespriežams, šādus apstākļus nekonstatējot, secina, ka apsūdzētajam par izdarīto noziegumu ir nosakāms Krimināllikuma 253.[1] panta pirmās daļas sankcijā paredzētais brīvības atņemšanas sods, kā arī sankcijā paredzētais papildsods, kas pietuvināts sankcijas vidējam apmēram, ar mērķi – veicināt apsūdzētā atbildību resocializācijas pasākumu īstenošanā un soda efektivitātes kritēriju sasniegšanā.

Krimināllikuma 55.panta pirmā daļa noteic, ka, nosakot brīvības atņemšanas sodu, kas ilgāks par trim mēnešiem, bet nav ilgāks par pieciem gadiem, tiesa, ņemot vērā izdarītā noziedzīgā nodarījuma raksturu un radīto kaitējumu, vainīgā personību un citus lietas apstākļus, iegūst pārliecību, ka vainīgais, sodu neizciešot, turpmāk neizdarīs likumpārkāpumus, tā vainīgo var notiesāt nosacīti.

Tiesa, uzklausot tiesas debatēs izteikto prokurora viedokli par iespējamību apsūdzēto notiesāt nosacīti, atzīst par iespējamu /pers. B/ notiesāt nosacīti.

Ņemot vērā lietā konstatētos apstākļus, izdarītā noziedzīgā nodarījuma raksturu un radīto kaitējumu, kā arī novērtējot apsūdzētā personību raksturojošās ziņas – apsūdzētais ir agrāk nesodīta persona, savu vainu atzina un nožēloja izdarīto, dzīvo kopā ar mammu un mazo brāli, šobrīd nestrādā, jo veselības stāvokļa dēļ ir 2.grupas invalīds, nav ziņu par kaitīgiem ieradumiem, plāno turpināt mācības un iegūt profesionālo izglītību, apsūdzētajam piemīt adekvāta un morālei atbilstoša taisnības apziņa par savu prettiesisko darbību, ko faktiski apliecina paša apsūdzētā rīcība; tiesas zālē apsūdzētais norādīja, ka apzinās izdarītā noziedzīgā nodarījuma sekas, noziedzīgā nodarījuma rezultātā nav iestājušās kādas smagas sekas; noziedzīgajām darbībām nav konstatējams ilgstošs vai sistemātisks raksturs, tiesa gūst pārliecību, ka /pers. B/, sodu neizciešot, turpmāk neizdarīs likumpārkāpumus.

Ievērojot tiesisko regulējumu, tiesa secina, ka apsūdzētajam nosakāms pārbaudes laiks uz 3 gadiem trīs mēnešiem.

Izskatāmās lietas ietvaros /pers. B/ aizturēts no 2020.gada 7.oktobra līdz 2020.gada 8.oktobrim, kas saskaņā ar Krimināllikuma 52.panta ceturto daļu ieskaitāms apsūdzētā soda termiņā gadījumā, ja tiesa nolems izpildīt spriedumā noteikto pamatsodu.

Ar Valsts policijas /iecirknis/ /amats/ Valsts amatpersona 2020.gada 8.oktobra lēmumu /pers. B/ pirmstiesas procesā piemērots drošības līdzeklis – pieteikšanās noteiktā laikā policijas iestādē un aizliegums izbraukt no valsts.

Kriminālprocesa likuma 249.panta pirmā daļa noteic, ja procesuālā piespiedu līdzekļa piemērošanas laikā ir zudis vai mainījies tā piemērošanas pamats, mainījušies piemērošanas nosacījumi, personas uzvedība vai ir noskaidroti citi apstākļi, kas noteica piespiedu līdzekļa izvēli, procesa virzītājs pieņem lēmumu par tā grozīšanu vai atcelšanu.

Tā kā lietas izskatīšanas laikā nav mainījies drošības līdzekļa piemērošanas pamats, tad sprieduma izpildes nolūkā apsūdzētajam piemērotais drošības līdzeklis atstājams negrozīts līdz sprieduma spēkā stāšanās dienai.

Pirmstiesas procesā apsūdzētā aizstāvību īstenoja zvērināta advokāte Ginta Losberga, kurai saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 84.panta un Ministru kabineta 2009.gada 22.decembra noteikumiem Nr.493 „Noteikumi par valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības apjomu, samaksas apmēru, atlīdzināmajiem izdevumiem un to izmaksu kārtību", no valsts līdzekļiem izmaksājami 195 *euro*, kuru atlīdzināšanas pienākums, atbilstoši Kriminālprocesa likuma 367.panta pirmās daļas 4.punkta un 368.panta nosacījumiem, uzliekams apsūdzētajam.

Atbilstoši Kriminālprocesa likuma 499.panta 2.[1] daļā noteiktajam, tiesa spriedumā sniegs pierādījumu vērtējumu jautājumā par rīcību ar arestēto mantu.

No 2020.gada 7.oktobra personas kratīšanas protokolā iekļautajām ziņām, kā arī 2020.gada 9.oktobra apskates protokolā iekļautajām ziņām izriet, ka 2020.gada 7.oktobrī /adrese/ veikta /pers. B/ kratīšana. Kratīšanas laikā izņemti cita starpā naudas līdzekļi 1039,35 *euro* (*lietas 37.-38., 41.lapa*). Ar Valsts policijas /iecirknis/ /amats/ Valsts amatpersona 2020.gada 19.oktobra lēmumu ierosināts izņemtajai naudai uzlikt arestu 1035 *euro* apmērā (*lietas 66.lapa*).

2020.gada 7.oktobrī, pamatojoties uz prokurora dotu piekrišanu veikt kratīšanu neatliekamības kārtībā, /pers. B/ dzīvesvietā /adrese/ veikta kratīšana (*lietas 47., 48.-51.lapa*).

No 2020.gada 7.oktobra kratīšanas protokolā iekļautajām ziņām, kā arī 2020.gada 16.oktobra apskates protokolos iekļautajām ziņām izriet, ka 2020.gada 7.oktobrī /pers. B/ dzīvesvietā /adrese/ veiktajā kratīšanā izņemti naudas līdzekļi 8855 *euro.* Naudas līdzekļi ir banknotēs ar nominālvērtību 5, 50, 100 *euro (lietas 48.-51., 54. 59.lapa).*

Ar Valsts policijas /iecirknis/ /amats/ Valsts amatpersona 2020.gada 19.oktobra lēmumu, kas apstiprināts ar Rīgas pilsētas Pārdaugavas tiesas izmeklēšanas tiesneses V.Vjateres 2020.gada 20.oktobra lēmumu, ierosināts uzlikt izņemtajai naudai 1035 *euro*, kā arī izņemtajai naudai 8855 *euro*, kopā 9890 *euro* apmērā arestu (*lietas 67.-68.lapa*).

No ziņām, kas iekļautas 2020.gada 22.oktobra protokolā par aresta uzlikšanu mantai izriet, ka arestēti naudas līdzekļi 9890 *euro* apmērā. Ar 2020.gada 22.oktobra lēmumu par naudas nodošanu glabāšanā minētie naudas līdzekļi nodoti glabāšanā Valsts policijas Finanšu pārvaldes Grāmatvedības biroja finanšu uzskaites nodaļā, 2020.gada 16.oktobrī naudas līdzekļi ieskaitīti Valsts policijas kontā (*lietas 69.-70.lapa, 71.-72., 76.lapa).*

No Rīgas Latgales priekšpilsētas izpilddirekcijas sniegtajām ziņām izriet, ka apsūdzētais dzīvo /adrese B/ sava tēva /pers. G/ dzīvoklī kopā ar savu māti /pers. H/, brāļiem /pers. I/ un /pers. G/ (*lietas 79.-83.lapa*).

Atbilstoši Kriminālprocesa likuma 126.panta 3.[1] daļā noteiktajam, ja kriminālprocesā iesaistītā persona apgalvo, ka manta nav uzskatāma par noziedzīgi iegūtu, pienākums pierādīt attiecīgās mantas izcelsmes likumību ir šai personai.

Tiesas sēdē apsūdzētais, sniedzot paskaidrojumus par naudas līdzekļu izcelsmi, norādīja, ka 2020.gada 7.oktobrī personas kratīšanas laikā izņemtie naudas līdzekļi 1035 *euro* patiešām pieder viņam un to atzīšanai par noziedzīgu iegūtu mantu viņam iebildumu nav, tā kā apmēram 600 *euro* viņš aizturēšanas dienā bija ieguvis laimējot spēļu automātos, bet pārējā summa ir likumīgā kārtā iegūta no valsts, tā ir pensija. Vienlaikus kategoriski noliedza naudas līdzekļu piederību 8855 *euro* apmērā un tās saistību ar noziedzīgu nodarījumu, kas kratīšanas laikā izņemti /adrese/, dzīvojamā istabā mātes – /pers. H/ kumodē, uzsverot, ka nemaz nav zinājis par to, ka māte konkrētajā kumodē – aploksnē un parfimērijas maciņā glabā naudu. 8855 *euro* pieder mātei un lūdz atcelt šiem naudas līdzekļiem arestu, un atdot tos /pers. H/.

Tiesas sēdē lieciniece /pers. H/, kas ir apsūdzētā /pers. B/ māte, sniedzot paskaidrojumus par naudas līdzekļu 8855 *euro* izcelsmi, norādīja, ka šie naudas līdzekļi pieder viņai, nevis dēlam /pers. B/, naudas līdzekļiem ir legāla izcelsme. Tā ir apmēram trīs gadu laikā iekrātā nauda, kas nopelnīta algotā darbā, strādājot trīs darba vietās – Paula Stradiņa klīniskās universitātes slimnīcā, Rīgas Austrumu klīniskās universitātes slimnīcā, kā arī privāti, aprūpējot slimnieci Jūrmalā, un saņemta kā dāvana dažādos svētkos no privātā darba devēja /pers. L/, kas ir aprūpējamās slimnieces dēls. /pers. H/ ir medmāsa, kas kopj onkoloģiskos slimniekus, tur nepieciešama īpaša aprūpe un pacientu tuvinieki mēdz pateikties par īpašajām rūpēm. 2017.gada 7.maijā /pers. H/ bija apaļa jubileja, kad darba devējs aploksnē uzdāvinājis 300 *euro*, kā arī Ziemassvētkos vai Jaunajā gadā mēdza aploksnē uzdāvināt 200 vai 100 *euro*. Tā kā vidēji viņas ienākumi no legālā ienākuma avota – algota darba – veido apmēram 2500-3000 *euro* mēnesī, tad nav nekāda pamata apšaubīt faktu, ka cilvēks trīs gados var iekrāt 8855 *euro*, glabājot tos skaidrā naudā savā dzīvesvietā 50 vai 100 *euro* banknotēs, kas ir tikai un vienīgi ērtības dēļ. Naudas līdzekļus glabāja 50 *euro* banknotēs, jo tā vieglāk bijis pārraudzīt uzkrātos naudas līdzekļus. Naudu krāja operācijai, precīzu summu nezināja, cik jau ir sakrāts, pierakstus par uzkrāto summu neveica. Dēls /pers. B/ par viņas uzkrātajiem naudas līdzekļiem neko nezināja, jo viņam ir savi ienākumi no pensijas, viņš viņai nekādus naudas līdzekļus nekad nedeva. Dēlam – /pers. B/ – ir patstāvīgi un regulāri ikmēneša ienākumi, proti, invaliditātes pensija, kuru dēls izmanto pēc saviem ieskatiem, tādēļ viņai nebija nepieciešams pie saviem naudas līdzekļiem glabāt arī dēla naudu. Pati nekad nav guvusi ienākumus no kādiem nelikumīgiem avotiem, tajā skaitā neatļautām darbībām ar narkotiskām vielām, un par faktu, ka dēls nodarbojas ar kādām pretlikumīgām darbībām, uzzināja brīdī, kad dzīvesvietā notika kratīšana, kuras laikā izņēma tieši viņai piederošos naudas līdzekļus, neskatoties uz izteikto piezīmi, ka naudas līdzekļi pieder viņai. No kosmētikas maka kratīšanas laikā papildus vēl izņēmuši 5 *euro* un nav ņēmuši vērā viņas paskaidrojumus par naudas izcelsmi.

Krimināllikuma 70.[11] panta pirmā daļa noteic, ka noziedzīgi iegūta manta ir manta, kas personas īpašumā vai valdījumā tieši vai netieši nonākusi noziedzīga nodarījuma izdarīšanas rezultātā.

Savukārt Krimināllikuma 70.[11] panta trešā daļa noteic, ka par noziedzīgi iegūtu mantu var atzīt arī mantu, kas atrodas citas tādas personas rīcībā, kura uztur pastāvīgas ģimenes, saimnieciskas vai citādas mantiskas attiecības ar šā panta otrajā daļā minēto personu, proti, personu, kas izdarījusi noziegumu, kas pēc sava rakstura ir vērsts uz materiāla vai citāda labuma gūšanu, neatkarīgi no tā, vai nozieguma rezultātā materiāls vai citāds labums ir iegūts, ja šīs personas rīcībā esošās mantas vērtība nav samērīga ar tās likumīgiem ienākumiem un ja persona nepierāda, ka manta ir iegūta likumīgā ceļā.

Tiesa atzīst, ka tiesas izmeklēšanā tika pārbaudīti pierādījumi, kas deva tiesai pārliecību par to, ka 8855 *euro*, kas 2020.gada 7.oktobrī izņemti kratīšanas laikā /adrese/, ir /pers. H/ personīgie naudas līdzekļi.

Tiesa secina, ka ar lietā esošajiem rakstveida pierādījumiem un /pers. H/ un /pers. B/ tiesas sēdē paskaidroto, ir atzīstams par ticamu, ka naudas līdzekļi 8855 *euro*, kas 2020.gada 7.oktobrī izņemti kratīšanas laikā /adrese/, ir /pers. H/ darba algas un darbā saņemtās papildu atlīdzības, kā arī dāvinājumu no /pers. L/ uzkrājums.

No ziņām par faktiem, kas norādīti /pers. H/ bankas norēķinu kontu pārskatos par periodu no 2018.gada 1.janvāra līdz 2020.gada 7.oktobrim un apkopoti lietā zem nosaukuma "Analītiskā uzziņa" izriet, ka /pers. H/ saņēmusi regulārus ienākumus darba algas veidā no Rīgas Austrumu slimnīcas, P.Stradiņa slimnīcas, gan arī no /pers. L/, par ko /pers. H/ sniedza paskaidrojumus tiesas sēdē, IIN atmaksas no valsts kases, apdrošināšanas atlīdzības, ģimenes pabalsta, kopšanas pabalsta un slimības pabalsta VSAA.

No tiesas sēdē /pers. H/ un apsūdzētā paskaidrotā izriet, ka laikā, kad tika veikta kratīšana dzīvoklī un izņemti naudas līdzekļi, katram bija sava personisko mantu glabāšanas vieta un kumodē, kur izņemti 8855 *euro*, glabājās tikai /pers. H/ personiskās mantas. Tā kā dēlam /pers. B/ ir patstāvīgi un

regulāri ikmēneša ienākumi, proti, invaliditātes pensija, kuru dēls izmanto pēc saviem ieskatiem, abiem nav bijis kopīgs budžets.

Ievērojot to, ka likums neaizliedz personai gūt legālus ienākumus, tajā skaitā gūt papildus ienākumus līdzās pamatdarbam, veicot attiecīgu uzkrājumu, neizmantojot kredītiestāžu pakalpojumus, turklāt legālo izcelsmi apstiprina lietā esošā konta izdruka un sniegtie paskaidrojumi, tiesa uzskata, ka /pers. H/ varēja izveidot naudas uzkrājumus un līdz ar to dzīvokļa /adrese B/, kratīšanas laikā izņemtie un arestētie naudas līdzekļi 8855 *euro* apmērā nav atzīstami par noziedzīgi iegūtiem un ir atdodami /pers. H/, personas kods /personas kods/, atceļot tiem uzlikto arestu.

Tiesa atzīst, ka /pers. B/ kratīšanas laikā /adrese/, atrastie un izņemtie naudas līdzekļi 1035 *euro* apmērā ir atzīstami par noziedzīgi iegūtiem, jo tiesas izmeklēšanas laikā netika iegūti pierādījumi, kas spētu apstiprināt šādas summas likumīgu izcelsmi.

Tā kā /pers. B/ izdarīja noziedzīgu nodarījumu, kas pēc sava rakstura ir vērsts uz materiāla labuma gūšanu un minētie naudas līdzekļi atrasti un izņemti viņa kratīšanas laikā, tie ir atzīstami par noziedzīgi iegūtiem un konfiscējamiem valsts labā.

Lietiskie pierādījumi – polimēra iepakojums un polimēra maisiņš, kas iesaiņots papīra maisā ar drošības uzlīmi ^{A18}0111442; 18 polimēra materiāla maisiņi, kas iepakoti drošības maisā ar drošības uzlīmi ^{L14}0667674; līniju papīra iepakojums, kas iepakots aploksnē ar drošības uzlīmi ^{A18}0111451; smalcinātājs-grinderis, kas iepakots aploksnē ar drošības uzlīmi ^{L14}-0981376; elektroniskie svari, kas iepakoti aploksnē ar drošības uzlīmi ^{A18}-0111562, un kas glabājas pie krimināllietas materiāliem, – iznīcināmi.

Lietiskie pierādījumi – pēc ķīmiskās izpētes atlikušie 43,53 g *kanabisa* (marihuānas), kas iepakoti maisā ar drošības uzlīmi ^{A18}0111441 un pēc ķīmiskās izpētes atlikušie 0,71 g augu maisījuma, kas satur *kanabisu* (marihuānu), iepakoti aploksnē ar drošības uzlīmi ^{A18}0111450, un kas glabājas Valsts policijas Kriminālistikas pārvaldē ar ierakstu reģistrācijas žurnālā Nr.20.-1015. no 08.10.2020., un Nr.20.-1022. no 08.10.2020., – iznīcināmi.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Kriminālprocesa likuma 520.pantu, tiesa

nosprieda

/pers. B/ atzīt par vainīgu Krimināllikuma 253.^{1} panta pirmajā daļā paredzētajā noziedzīgajā nodarījumā un sodīt ar brīvības atņemšanu uz 3 gadiem un probācijas uzraudzību uz 1 gadu.

Saskaņā ar Krimināllikuma 55.pantu /pers. B/ brīvības atņemšanas sodu noteikt nosacīti ar pārbaudes laiku uz 3 gadiem 3 mēnešiem.

Saskaņā ar Krimināllikuma 55.panta piekto daļu papildsodu – probācijas uzraudzība – izpildīt gadījumā, ja tiesa nolemj izpildīt spriedumā noteikto pamatsodu.

Saskaņā ar Krimināllikuma 52.panta ceturto daļu reāla soda izciešanas gadījumā /pers. B/ soda termiņā ieskaitīt aizturēšanu no 2020.gada 7.oktobra līdz 2020.gada 8.oktobrim (divas dienas).

/pers. B/ ir pienākums 10 darba dienu laikā pēc sprieduma stāšanās spēkā ierasties un reģistrēties Valsts probācijas dienesta Rīgas Rietumu reģiona teritoriālajā struktūrvienībā (Liepājas iela 3D, Rīga, LV-1002).

/pers. B/ piemēroto drošības līdzekli – pieteikšanās noteiktā laikā policijas iestādē un aizliegums izbraukt no valsts, – atstāt negrozītu līdz sprieduma spēkā stāšanās dienai.

Piedzīt no /pers. B/ valsts labā procesuālos izdevumus 195 *euro* par aizstāves Gintas Losbergas sniegto juridisko palīdzību pirmstiesas procesā, nosakot termiņu sprieduma labprātīgai izpildei, – 30 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Iemaksas rekvizīti – saņēmējs: Valsts kase, reģistrācijas Nr.90000050138, konta Nr.LV68TREL1060001239300, BIC kods TRELLV22; maksājuma mērķis: procesuālie izdevumi krimināllietā Nr.11096149520. Maksājuma apliecinošu dokumentu jāiesniedz tiesas kancelejā.

Arestētos naudas līdzekļus 1035 *euro*, kas tika izņemti 2020.gada 7.oktobrī /pers. B/ kratīšanas laikā /adrese/, atzīt par noziedzīgi iegūtiem un konfiscēt valsts labā.

Atcelt arestu naudas līdzekļiem 8855 *euro*, kas tika izņemti 2020.gada 7.oktobrī kratīšanas laikā /adrese/, un atdot /pers. H/, personas kods /personas kods/.

Lietiskos pierādījumus:

- polimēra iepakojumu un polimēra maisiņu, kas iesaiņots papīra maisā ar drošības uzlīmi ^{A18}0111442; 18 polimēra materiāla maisiņus, kas iepakoti drošības maisā ar drošības uzlīmi ^{L14}0667674; līniju papīru iepakojumu, kas iepakots aploksnē ar drošības uzlīmi ^{A18}0111451; smalcinātāju-grinderi, kas iepakots aploksnē ar drošības uzlīmi ^{L14}-0981376; elektroniskos svarus, kas iepakoti aploksnē ar drošības uzlīmi ^{A18}-0111562, kas glabājas pie krimināllietas materiāliem, – iznīcināt;

- pēc ķīmiskās izpētes atlikušos 43,53 g kanabisa (marihuānas), kas iepakoti maisā ar drošības uzlīmi ^{A18}0111441 un pēc ķīmiskās izpētes atlikušo 0,71 g augu maisījumu, kas satur kanabisu (marihuānu), iepakotu aploksnē ar drošības uzlīmi ^{A18}0111450, kas glabājas Valsts policijas Kriminālistikas pārvaldē ar ierakstu reģistrācijas žurnālā Nr.20.-1015. no 08.10.2020., un Nr.20.-1022. no 08.10.2020., – iznīcināt.

Pilno spriedumu daļā par tiesas piespriesto sodu, rīcību ar mantu vai sakarā ar pieļautiem procesa pārkāpumiem var pārsūdzēt vai noprotestēt 10 dienu laikā no pilna sprieduma pieejamības dienas apelācijas kārtībā Rīgas apgabaltiesai, sūdzību vai protestu iesniedzot Rīgas pilsētas Pārdaugavas tiesā.

Pilns spriedums pieejams no 2022.gada 31.janvāra.

Tiesnese E.Turkopule